

FTEA21:3 Språkfilosofi

Föreläsning II

Martin Jönsson

Grice fyra begrepp

- Hon *sa* att jag fortfarande hade en chans, men *antydde* att de andra sökanden var väldigt meriterade.

1. Vad som sägs

$$\text{Implikatur} = \left\{ \begin{array}{l} \text{Konversationell} \left\{ \begin{array}{l} 2. \text{ Partikulär} \\ 3. \text{ Generell} \end{array} \right. \\ 4. \text{ Konventionell} \end{array} \right.$$

Vad som sägs

In the sense in which I am using the word *say* I intend what someone has said to be closely related to the conventional meaning of...the sentence...he has uttered. Suppose someone to have uttered the sentence *He is in the grip of a vice*...One would know that he had said about some particular male person ... x that at the time of the utterance ... either (1) x was unable to rid himself of a certain kind of bad character trait or (2) some part of x 's person was caught in a certain kind of tool...But for a full identification of what the speaker had said, one would need to know (a) the identity of x , (b) the time of utterance, and (c) the meaning, on the particular occasion of utterance, of the phrase *in the grip of a vice* [a decision between (1) and (2)].

Grice (1967, föreläsning 2, s.25)

Givet en talare T och en proposition p ,

T sa att p omm

- T gjorde något x
- 1) genom vilket T talar menade att p .
 - 2) som är en instans av en typ S som i något språk betyder ' p '.

Grice (1967, föreläsning 5, s. 88)

Konversationell Implikatur

Givet en talare T , en lyssnare L och två propositioner p, q

Om T sagt att p , så implikerar T konversationellt q till L om

- 1) L tror att T följer konversationsmaximerna innan T sagt att p .
 - 2) L måste anta q för att kunna fortsätta tro att T följer konversationsmaximerna när T sagt att p .
 - 3) T tror att L kan räkna ut att q måste antas för att L skall kunna bibehålla sin trosföreställning att T följer konversationsmaximerna.
- Grice ger (en lite oklarare version av) denna analys i sin text, men hans exempel avslöjar att q (det som implikeras) kan spela åtminstone tre olika roller: 1) Att *undvika* ett skenbart maximbrott, 2) Att *förklara* ett faktiskt maximbrott, och 3) Att *'kompensera'* för ett faktiskt maximbrott.

Partikulär och Generell Konversationell Implikatur

Partikulär Konversationell Implikatur:

- *L* står vid sin bensinlösa bil med tanklocket i handen.
T kommer förbi och säger 'Det finns en bensinmack runt hörnet.'
- *T* implikerar partikulärt att bensinmacken är öppen.

Generell Konversationell Implikatur:

- 'Ett hus rasade i natt.'
- Yttranden av den här satsen implikerar generellt (/har vanligen implikaturen) att någon annans hus än talarens rasade i natt.

Konventionell Implikatur

Partikulär Konversationell Implikatur:

- T säger att Jessa är fattig men ärlig.
- T förmedlar då någonting i stil med q : Fattiga personer är i allmänhet inte ärliga.
- T *säger* uppenbarligen inte q .
- q genereras inte med konversationsmaximerna och är således ingen konversationell implikatur.
- Enligt Grice är q en konventionell implikatur. Karakteristiskt för dessa är att de...
 - inte går att förneka (are not cancelable); T är genom sitt yttrande oåterkalleligt förbunden till q .
 - går att koppla loss (are detachable); Om S säger att Jessa är fattig och ärlig så har S och T sagt samma sak men S har inte implikerat q .

En Tabell

Säg att T har yttrat s och därmed sagt att p och vidare förmedlat q .

Vilken sorts implikatur är q ?

	PKI	GKI	KI
Kan T förneka q ?	Ja	Ja	Nej
Är det omöjligt att säga p utan att förmedla q ?	Ja	Ja	Nej
Genereras q med Konversationella Maximer?	Ja	Ja	Nej
Är $p - q$ kopplingen ersättningsbar med ett resonemang?	Ja	Ja	Nej
Förmedlar yttranden av s i allmänhet q ?	Nej	Ja	Ja